

DOGFENNAU SY'N MYND GYDA'R BIL  
Caiff Nodiadau Esboniadol a Memorandwm Esboniadol eu hargraffu ar wahân.

# Bil Anifeiliaid Gwyllt mewn Syrcasau Teithiol (Cymru)

[DRAFFT]

## CYNNWYS

*Gwaharddiad ar ddefnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau*

- 1 Trosedd i ddefnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau teithiol
- 2 Ystyr "gweithredwr"
- 3 Ystyr "anifail gwyllt"
- 4 Ystyr "syrkas deithiol"

*Gorfodi*

- 5 Pŵerau gorfodi
- 6 Troseddau gan gyrff corfforaethol etc.

*Cyffredinol*

- 7 Rheoliadau
- 8 Dod i rym
- 9 Enw byr

Atodlen – Pŵerau gorfodi



# Bil Anifeiliaid Gwyllt mewn Syrcasau Teithiol (Cymru)

[DRAFFT]

Deddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru i'w gwneud yn drosedd i ddefnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau teithiol.

**Gan ei fod wedi ei basio gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi derbyn cydsyniad Ei Mawrhydi, deddfir fel a ganlyn:**

5 *Gwaharddiad ar ddefnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau*

## 1 Trosedd i ddefnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau teithiol

- (1) Mae person sy'n weithredwr syrcas deithiol yn cyflawni trosedd os yw'r person yn defnyddio anifail gwyllt yn y syrcas deithiol yng Nghymru, neu'n peri neu'n caniatáu i berson arall wneud hynny.
- (2) At ddiben yr adran hon, mae anifail gwyllt yn cael ei ddefnyddio os yw'r anifail –
  - yn perfformio, neu
  - yn cael ei arddangos.
- (3) Mae person sy'n euog o drosedd o dan is-adran (1) yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy.

## 2 Ystyr "gweithredwr"

Yn y Ddeddf hon, ystyr "gweithredwr" yw –

- perchennog y syrcas deithiol,
- person ac eithrio'r perchennog sy'n bennaf gyfrifol am weithrediad y syrcas deithiol, neu
- os nad yw'r naill na'r llall o'r personau a grybwyllir ym mharagraff (a) neu (b) yn bresennol yn y Deyrnas Unedig, y person yn y Deyrnas Unedig sy'n bennaf gyfrifol am weithrediad y syrcas deithiol.

## 3 Ystyr "anifail gwyllt"

- (1) Yn y Ddeddf hon, ystyr "anifail gwyllt" yw anifail o fath nad yw wedi ei ddomestigeiddio yn gyffredin yn yr Ynysoedd Prydeinig.
- (2) Mae anifail yn anifail o fath sydd wedi ei ddomestigeiddio os yw ymddygiad, cylch bywyd neu ffisioleg anifeiliaid o'r math hwnnw wedi ei newid o ganlyniad i'r ffaith bod bridio neu amodau byw cenedlaethau lluosog o anifeiliaid o'r math hwnnw wedi bod o dan reolaeth ddynol.
- (3) Er gwaethaf is-adran (1), caiff rheoliadau bennu, at ddibenion y Ddeddf hon –
  - math o anifail sydd i'w ystyried yn anifail gwyllt, neu

Drafft ymgynghori

(b) math o anifail nad yw i gael ei ystyried yn anifail gwyllt.

- (4) Yn y Ddeddf hon, mae i “anifail” yr un ystyr ag a roddir i “animal” gan Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 (p. 45) (gweler adran 1).

#### 4 Ystyr “syrkas deithiol”

(1) Yn y Ddeddf hon, ystyr “syrkas deithiol” yw syrcas sy’n teithio o un man i fan arall at ddiben darparu adloniant yn y manau hynny.

(2) Mae “syrkas deithiol” yn cynnwys syrcas sy’n teithio fel a grybwyllir yn is-adran (1) at y diben a grybwyllir yno, er bod cyfnodau pan nad yw’n teithio o un man i fan arall.

(3) Ond nid yw “syrkas deithiol” yn cynnwys syrcas sy’n teithio er mwyn adleoli i safle sefydlog newydd i’w ddefnyddio yn unig neu’n bennaf fel man i gynnal perfformiadau.

(4) Er gwaethaf is-adran (1), caiff rheoliadau bennu math o ymgymeriad, perfformiad, neu adloniant sydd i’w ystyried yn syrcas deithiol at ddibenion y Ddeddf hon.

#### Gorfodi

#### 5 Pŵerau gorfodi

Mae’r Atodlen yn gwneud darpariaeth ynghylch pwerau gorfodi.

#### 6 Troseddau gan gyrff corfforaethol etc.

(1) Mae’r adran hon yn gymwys pan fo trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni gan –

(a) corff corfforaethol;

(b) partneriaeth;

(c) cymdeithas anghorfforedig ac eithrio partneriaeth.

(2) Mae person a grybwyllir yn is-adran (3) yn cyflawni’r drosedd hefyd os profir bod y drosedd –

(a) wedi ei chyflawni gan y person hwnnw, neu gyda’i ganiatâd neu ymoddefiad, neu

(b) i’w phriodoli i unrhyw esgeulustod ar ran y person hwnnw.

(3) Y personau yw –

(a) mewn perthynas â chorff corfforaethol, cyfarwyddwr, rheolwr, ysgrifennydd neu swyddog tebyg arall y corff corfforaethol;

(b) mewn perthynas â phartneriaeth, partner yn y bartneriaeth;

(c) mewn perthynas â chymdeithas anghorfforedig ac eithrio partneriaeth, unrhyw un o swyddogion y gymdeithas neu unrhyw aelod o’i chorff llywodraethu.

(4) Yn is-adran (3)(a), ystyr “cyfarwyddwr” mewn perthynas â chorff corfforaethol y mae ei faterion yn cael eu rheoli gan ei aelodau yw aelod o’r corff corfforaethol.

(5) Yn yr adran hon, ystyr “partneriaeth” yw –

(a) partneriaeth o fewn Deddf Partneriaethau 1890 (p. 39), neu

(b) partneriaeth gyfyngedig sydd wedi ei chofrestru o dan Ddeddf Partneriaethau Cyfyngedig 1907 (p. 24).

*Cyffredinol*

**7 Rheoliadau**

- (1) Mae Rheoliadau o dan y Ddeddf hon i'w gwneud gan Weinidogion Cymru.
- (2) Mae pŵer i wneud rheoliadau o dan y Ddeddf hon –
  - (a) yn arferadwy drwy offeryn statudol, a
  - (b) yn cynnwys pŵer i wneud darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol.
- (3) Mae offeryn statudol sy'n cynnwys rheoliadau a wneir o dan y Ddeddf hon yn ddarostyngedig i gael ei ddiddymu yn unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

**8 Dod i rym**

Mae'r Ddeddf hon yn dod i rym ar [...].

**9 Enw byr**

Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf Anifeiliaid Gwyllt mewn Sycasau Teithiol (Cymru) 2020.

ATODLEN  
(a gyflwynir gan adran 5)

PWERAU GORFODI

*Dehongli*

- 5 1 (1) Yn yr Atodlen hon –
- mae “mangreoedd” (“*premises*”) yn cynnwys unrhyw fan, ac yn benodol mae’n cynnwys –
- (a) cerbyd, a
  - (b) pabell neu strwythur symudol;
- 10 ystyr “pŵer mynediad” (“*power of entry*”) yw pŵer mynediad a roddir i arolygydd gan –
- (a) paragraff 3 (pŵer i fynd i fangreoedd ac eithrio anheddau),
  - (b) gwarant o dan baragraff 4 (pŵer i fynd i annedd).
- 15 (2) Yn yr Atodlen hon, mae cyfeiriadau at feddiannydd mangre mewn perthynas â cherbyd yn gyfeiriadau at y person yr ymddengys ei fod yn gyfrifol am y cerbyd; ac mae “heb ei meddiannu” i’w ddehongli yn unol â hynny.

*Penodi arolygwyr*

- 2 Ystyr “arolygydd” yw person a benodir i fod yn arolygydd at ddibenion y Ddeddf hon gan –
- 20 (a) cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru, neu
  - (b) Gweinidogion Cymru.

*Pŵer i fynd i fangreoedd ac eithrio anheddau*

- 3 Caiff arolygydd fynd i unrhyw fangre, ac eithrio mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu’n rhannol fel annedd, os oes seiliau rhesymol dros amau –
- 25 (a) bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni yn y fangre, neu
  - (b) y gall tystiolaeth bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni gael ei chanfod yn y fangre.

*Pŵer i fynd i annedd*

- 30 4 (1) Ni chaniateir i arolygydd fynd i fangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu’n rhannol fel annedd oni bai –
- (a) bod y meddiannydd neu berson arall yr ymddengys i’r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre yn rhoi caniatâd, neu
  - 35 (b) bod ynad heddwch wedi dyroddi, ar gais gan arolygydd, gwarant i awdurdodi’r arolygydd i fynd i’r fangre.

- (2) Ni chaiff ynad heddwch ddyroddi gwarant oni bai bod yr ynad heddwch wedi ei fodloni ar sail gwybodaeth ysgrifenedig a roddir ar lw –
- (a) bod seiliau rhesymol dros amau –
    - (i) bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni yn y fangre, neu
    - (ii) y gall tystiolaeth bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni gael ei chanfod yn y fangre; a
  - (b) bod unrhyw un neu ragor o amodau 1, 2, 3 neu 4 wedi eu bodloni.
- (3) Amod 1 yw –
- (a) bod cais i fynd i'r fangre yn debygol o gael ei wrthod oni bai bod gwarant yn cael ei dangos, a
  - (b) bod hysbysiad o fwriad i wneud cais am warant wedi ei roi i'r meddiannydd neu i berson yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre.
- (4) Amod 2 yw y gallai gofyn am fynd i'r fangre neu roi hysbysiad o fwriad i wneud cais am warant o dan yr adran hon drechu'r bwriad o fynd i'r fangre.
- (5) Amod 3 yw bod y fangre heb ei meddiannu.
- (6) Amod 4 yw –
- (a) bod y meddiannydd yn absennol dros dro, a
  - (b) y gallai aros i'r meddiannydd ddychwelyd drechu'r bwriad o fynd i'r fangre.
- Mae gwarant a ddyroddir o dan baragraff 4 yn awdurdodi mynd i'r fangre ar un achlysur.
- Rhaid gweithredu gwarant a ddyroddir o dan baragraff 4 o fewn cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y dyddiad y'i dyroddir.

*Mynd i fangre*

- (1) Cyn mynd i fangre yn rhinwedd paragraff 3 neu 4 (pŵer i fynd i fangreoedd), rhaid i arolygydd, os gofynnir iddo wneud hynny gan berson yn y fangre –
- (a) dangos tystiolaeth o fanylion adnabod yr arolygydd, a
  - (b) amlinellu at ba ddiben yr arferir y pŵer.
- (2) Cyn mynd i fangre yn rhinwedd paragraff 4(1)(b) (pŵer i fynd i annedd gyda gwarant), rhaid i arolygydd hefyd, os gofynnir iddo wneud hynny gan berson yn y fangre –
- (a) dangos copi o'r warant, a
  - (b) rhoi copi o'r warant i'r meddiannydd neu i unrhyw berson arall yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre.
- (3) Os nad yw'r meddiannydd nac unrhyw berson arall yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre yn bresennol, rhaid i'r arolygydd adael copi o'r warant mewn man amlwg yn y fangre.
- Rhaid i arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad wneud hynny ar adeg resymol oni bai yr ymddengys i'r arolygydd y byddai mynd i'r fangre ar adeg resymol yn trechu'r bwriad o fynd i'r fangre.

9 Caiff arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad, os yw'n angenrheidiol, ddefnyddio grym rhesymol i fynd i'r fangre.

10 Caiff arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad –

- 5 (a) mynd ag unrhyw bersonau eraill i'r fangre gydag ef yr ymddengys i'r arolygydd ei bod yn briodol mynd â hwy (gan gynnwys cwnstabl), a
- (b) mynd ag unrhyw gyfarpar a deunyddiau i'r fangre gydag ef yr ymddengys i'r arolygydd eu bod yn briodol.

*Pwerau arolygu etc.*

11 Caiff arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad –

- 10 (a) chwilio'r fangre;
- (b) archwilio, mesur neu brofi unrhyw beth, gan gynnwys anifail, a ganfyddir yn y fangre;
- (c) holi unrhyw berson yn y fangre;
- 15 (d) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson yn y fangre roi unrhyw gymorth i'r arolygydd sy'n rhesymol ofynnol ganddo;
- (e) cymryd sampl, gan gynnwys cymryd sampl o anifail;
- (f) marcio anifail a ganfyddir yn y fangre at ddibenion adnabod;
- (g) tynnu ffotograff o unrhyw beth, gan gynnwys anifail, a ganfyddir yn y fangre, neu ei recordio ar ffurf fideo;
- 20 (h) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson yn y fangre gyflwyno unrhyw ddogfen neu gofnod ar ba ffurf bynnag y'i cedwir sydd ym meddiant y person neu o dan ei reolaeth;
- (i) cymryd copïau o unrhyw ddogfen neu gofnod a ganfyddir yn y fangre ar ba ffurf bynnag y'i cedwir, neu gymryd darnau o'r ddogfen neu'r cofnod;
- 25 (j) ei gwneud yn ofynnol i wybodaeth sy'n cael ei storio ar ffurf electronig ac sy'n hygyrch o'r fangre gael ei chyflwyno ar ffurf y gellir mynd ymaith â hi ac ar ffurf weladwy a darllenadwy, neu ar ffurf y gellir cyflwyno'r wybodaeth ar ffurf weladwy a darllenadwy yn rhwydd ohoni;
- 30 (k) ymafael yn unrhyw beth, ac eithrio anifail, a ganfyddir yn y fangre ac y mae'r arolygydd yn credu yn rhesymol ei fod yn dystiolaeth o gyflawni trosedd o dan adran 1.

12 Caiff person yr eir ag ef i'r fangre o dan baragraff 10(a) arfer unrhyw bŵer a roddir i arolygydd gan baragraff 11 os yw'r person o dan oruchwyliaeth yr arolygydd.

*Pŵer ymafael: atodol*

- 35 13 (1) Caniateir cadw unrhyw beth yr ymafaelir ynddo o dan baragraff 11(k) am gyhyd ag y bo angen.



(2) Rhaid i berson sy'n ymafael yn unrhyw beth o dan baragraff 11(k) ddarparu cofnod o hynny, os gofynnir iddo wneud hynny gan berson a oedd yn meddiannu'r fangre ar yr adeg yr ymafaelwyd yn y peth, neu a oedd â'r peth yn ei feddiant neu o dan ei reolaeth yn union cyn yr ymafaelwyd ynddo.

5 (3) Nid yw paragraff 11(k) yn cynnwys pŵer i ymafael yn unrhyw beth y gellid cynnal hawliad am fraint broffesiynol gyfreithiol yn ei gylch mewn achosion cyfreithiol.

*Pŵer i stopio cerbydau a'u chwilio*

14 (1) Caniateir i gwnstabl mewn lifrai, neu arolygydd os yw yng nghwmni cwnstabl mewn lifrai, stopio cerbyd at ddiben mynd iddo a'i chwilio wrth arfer pŵer mynediad.

10 (2) Caniateir stopio cerbyd am gyhyd ag y bo'n rhesymol ofynnol at ddiben arfer y pŵer mynediad.

(3) Caniateir arfer y pŵer mynediad naill ai yn y man lle y stopiwyd y cerbyd neu gerllaw.

*Rhwystro etc.*

15 (1) Mae person yn cyflawni trosedd –

15 (a) os yw'r person heb esgus rhesymol yn methu â chydymffurfio â gofyniad am gymorth a wnaed yn rhesymol o dan baragraff 11(d);

(b) os yw'r person yn rhwystro yn fwriadol berson arall wrth iddo arfer swyddogaeth o dan yr Atodlen hon.

20 (2) Mae person sy'n euog o drosedd o dan is-baragraff (a) neu (b) yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy.

*Atebolrwydd arolygwyr*

16 (1) Nid yw arolygydd yn atebol mewn unrhyw achosion sifil neu droseddol am unrhyw beth a wneir wrth honni cyflawni swyddogaethau'r arolygydd o dan yr Atodlen hon os yw'r llys wedi ei fodloni y cyflawnwyd y weithred yn ddidwyll a bod seiliau rhesymol dros ei chyflawni.

25 (2) Mae is-baragraff (1) yn gymwys i unrhyw berson y mae arolygydd yn mynd ag ef i fangre o dan baragraff 10 fel y mae'n gymwys i arolygydd os yw'r person o dan oruchwyliaeth yr arolygydd.